

פרשת במדבר תשס"ח

ב"ה"כ אהל נחמה

במדבר פרק א

(א) וַיְדַבֵּר יְקֹנֶק אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַר סִינִי בְּאֵהָל מוֹעֵד
בְּאַחַד לַחֲדָשׁ הַשְּׁנִי בְּשָׁנָה הַשְּׁנִית לְצֵאתְכֶם מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם לֵאמֹר: (ב) שָׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל עֵדֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפַּחְתְּכֶם לְבֵית אֲבוֹתְכֶם בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת כָּל
זָכָר לְגִלְגָּלְתֶּם: (ג) מִבְּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה כָּל יֵצֵא
צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל תִּפְקְדוּ אֹתָם לְצַבְאֹתֵם אֹתָהּ
וְאַהֲרֹן: (ד) וְאַתְּכֶם יְהִיו אִישׁ אִישׁ לְמִטָּה אִישׁ
רֹאשׁ לְבֵית אֲבוֹתָיו הוּא: (ה) וְאַלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים
אֲשֶׁר יַעֲמְדוּ אִתְּכֶם לְרֹאוּבֵן אֱלִיצוּר בֶּן שְׂדִיאוֹר:
(ו) לְשִׁמְעוֹן שְׁלֵמִיאֵל בֶּן צוּרִישֶׁדִי: (ז) לְלֵוִי נַחֲשׁוֹן בֶּן עֲמִינָדָב: (ח) לְיִשְׁשָׁכָר נַתָּנָאל בֶּן צוּעָר: (ט) לְזָבוּלֹן
אֱלִיאָב בֶּן חֶלֶן: (י) לְבִנְיָמִן יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם אֱלִישַׁמֶע בֶּן עֲמִיהוּד לְמִנְשֶׁה גְּמִלְיָאל בֶּן פְּדָהצוּר: (יא) לְדָבִיד
אֲבִיָּדָן בֶּן גְּדֵעֲנִי: (יב) לְדָן אַחִיעֶזֶר בֶּן עֲמִישַׁדִּי: (יג) לְאֶשֶׁר פְּגַעִיאֵל בֶּן עֶכְרֹן: (יד) לְגָד אֶלְיָסָף בֶּן דְּעוּאֵל:
(טו) לְנִפְתָּלִי אַחִירַע בֶּן עֵינָן: (טז) אֶלֶה <קְרִיאִים> קְרוּאֵי הָעֵדָה נְשִׂאֵי מִטּוֹת אֲבוֹתֵם רֹאשֵׁי אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל
הֵם: (יז) וַיִּקַּח מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר נָקְבוּ בְּשֵׁמוֹת: (יח) וְאֵת כָּל הָעֵדָה הִקְהִילוּ בְּאַחַד
לַחֲדָשׁ הַשְּׁנִי וַיִּתְּלָדוּ עַל מִשְׁפַּחְתְּכֶם לְבֵית אֲבוֹתְכֶם בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת מִבְּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה לְגִלְגָּלְתֶּם: (יט)
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְקֹנֶק אֶת מֹשֶׁה וַיִּפְקְדֵם בְּמִדְבַר סִינִי:

רמב"ם

(יח) ואת כל העדה הקהילו באחד לחדש השני - יזכיר זריזות משה רבינו במצות השם, כי ביום הדבור לקח את הנשיאים והקהיל כל העדה והתחיל לפקוד אותם. אבל לא נשלם המנין ביום אחד, ולכך חזר ואמר (בפסוק יט) ויפקדם במדבר סיני, להודיע שהיה במקום ההוא המנין, לא ביום ההוא: **ויתילדו על משפחתם לבית אבתם** - הביאו ספרי יחוסיהם ועדי חזקת לידת כל אחד ואחד להתייחס על השבט, לשון רש"י. ואיננו נראה שיהיו צריכין להביא שטר ועדים על יחוסיהם לשבטיהם, אבל "ויתילדו" שנמנו תולדותם למשפחותם לבית אבותם. הטעם, לומר כי כאשר צוה אותם משה כן מפי הקב"ה נקהלו כל העדה כלם אל פתח אהל מועד, חוץ מערב רב אשר לא מבני ישראל המה כי ניכרים היו בהם מיום שיצאו ממצרים. והנה הביאו כל העדה איש שקלו, ואמרו לפני משה והנשיאים, אני פלוני נולדתי לפלוני ממשפחת פלוני שהוא לשבט ראובן וזולתו, ומשה נותן שקלי כל שבט ושבט במקום מיוחד, וידע מספר הפרט והכלל. והראיה בזה, כי במנין השני שהזכיר המשפחות לא אמר שם "ויתילדו" ולא הזכיר "במספר שמות לגלגלותם", כי מעת שחנו לדגליתם נבדלו השבטים זה מזה ונודעו המשפחות לאיזה שבט המה, ולא הוצרכו שם רק לדעת כמה משפחות בשבט, והמשפחה תמנה אנשיה לגלגלותם לא במספר שמותם, ולכן לא הוצרך להיות נשיאים במנין ההוא. ורבי אברהם אמר "ויתילדו" בקשו מתי נולדו, בעבור חשבון עשרים שנה:

אבן עזרא במדבר פרק א

(יח) ויתילדו - בקשו מתי נולדו בעבור חשבון כ' שנה, אז נכתבו תולדותם:

Rabbi Brovender's Shiur is sponsored by Dr. Bernard & Robin Cohen

Visit www.atid.org/shiur for audio recordings, Podcasts, or to sign-up to receive sources in advance.

Visit www.WebYeshiva.org to sign up for the free 14-day trial of Rabbi Brovender's fully interactive, online Yeshiva.

קדושת לוי לפרשת במדבר

שאו את ראש בני ישראל למשפחותם לבית אבותם כו' ואת כל העדה הקהילו באחד לחודש השני ויתילדו על משפחותם לבית אבותם. ופירש רש"י ז"ל ויתלדו, הביאו ספר יחוסיהם. ולי נראה לפרש כפשוטו ויתילדו, לשון לידה. כי ידוע הוא שאומות העולם מתיחסים אחר אמם ולכן נקראו לאומים. מה שאין כן אומה הישראלית אחר שקבלו התורה ועשו את המשכן וכליו זכו להתיחס אחר משפחות אביהם כנודע סוד הדבר. וזהו ויתילדו, נולד להם דבר חדש. וזהו למשפחותם לבית אבותם, שיתיחסו אחר משפחות אביהם. וזהו שאו את ראש בני ישראל, שאו מלשון התנשאות והרמה. למשפחותם לבית אבותם, היינו שזכו אחר קבלת התורה ועשיות המשכן וכליו להתיחס אחר אביהם :

שפת אמת לפרשת במדבר [תרל"ט]

ויתילדו. כבר כ' מזה. רק י"ל עוד שכאשר הרים השי"ת את ראשם. נתעלו למדריגה עליונה וכמו גר שנתגייר כקטן שנולד. וכמו שאומרים משם היהודי מפרשיסחא ז"ל שנתעלה בכל יום כמו מא"י להיות יהודי. וכ' ויתילדו על משפחותם. וי"ל כי נתעלו על הדורות הקודמין להם. הגם שיחוסם הי' ע"י אבותיהם. מ"מ כיון שזכו זה הדור להרים אותם ולהדביקם עד השבטים נמצא שנתעלו על דורות הקודמים וז"ש על משפחותם :

שפת אמת לפרשת במדבר [תרל"א]

כמו ששמעתי מא"י מו"ר זצלה"ה בשם הרב הקדוש מפרשיסחא ז"ל עמ"ש לעולם יאמר אדם מתי יגיעו מעשי למעשה אבותי אברהם יצחק ויעקב. וכי איזה שוטה ידמה מעשיו למעשה אבות הקדושים. אך פ"י יגיעו שיהי' למעשיו נגיעה ודביקות וחיבור במעשה אבות כו' ודפח"ח כי בוודאי אין מעשה הדורות שוין. אבל ע"י הביטול אל השורש והוא ע"י האבות יוכל להתקרב ולדבק כל מעשיו בשורש החיות. וזהו לבית אבותם. ובכל מעשה צריך אדם לומר מתי יגיעו כו' :